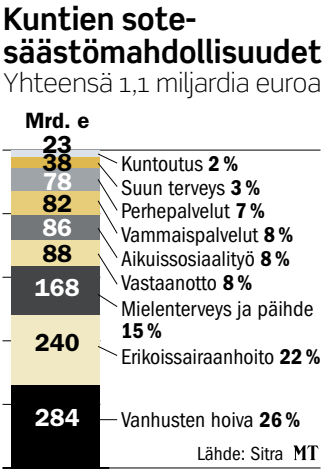

UUTISET

Sote-menoissa voi säästää yli miljardi euroa jo nyt

Hallintoremontti ei ole ainoa tapa säästää sosiaali- ja terveysmenoissa, sanoo Sitra. Asioita voi tehdä eri tavalla kuin ennen.

Sote-palveluissa muhii jopa 1,1 miljardin euron eli 4,8 prosentin säästömahdollisuus jo ennen suurta hallintouudistusta, ilmenee Sitran selvityksestä. Kunnissa asukasohtainen säästömahdollisuus olisi 168 euroa. Kuntamaiseman laskelmien

pohjana ovat 70 kunnan tiedot. Säästöpotti syntyisi siitä, jos kukin kunta tuottaisi palvelunsa edes maan keskiarvon mukaisin

kustannuksin. Nyt samassa kunnassa palveluita saatetaan tuottaa hyvin eri tavoin: yhtä kalliisti ja toista tehokkaasti. Vertailu on vaikeaa, koska kuluja kirjataan kunnissa eri tavoin ja moni vaiva tarvitsee useita palveluita. Sitra katsoi-sikin palveluita 15 eri pakettina, jolloin kustannusvertailu hel-pottuisi.

Palveluasuminen kallista Palvelupaketeittain katsottuna valtakunnallisesti tehottomimpia ovat vanhusten hoito ja hoiva sekä erikoissairaanhoito ja tehokkainta suun terveyden-hoito. Yksittäiseksi kustannussyö-pöksi on hiipinyt asuminen: kunnat tarjoavat ja ostavat esimerkiksi mielenterveyspoti-

laille kuntouttavaa palveluasumi-ta, mutta kalliista hinnasta huolimatta kuntoutusta ei saa. Samasta syystä myöskään vanhusten laitoshoidon pur-kaminen ei tuo aina säästöjä. Palveluasuminen on kallista ja jokaisesta hoitotoimesta lasku-tetaan erikseen. Vaikka Sitran mukaan sääs-tämisessä on kysymys lopulta oikeasta johtamisesta, sote-uu-distusta tarvitaan yhä rakentei-den uudistamiseen. Tulevalta pääministeriltä näyttävä **Juha Sipilä** (kesk.) aikoo jatkaa sote-uudistusta parlamentaarisesti ja 19 alueen mallilla (MT 27.3.)

Indekseillä voi kikkailla Palveluiden tarvetta ja kustan-nuksia arvioidaan ja vertaillaan

erilaisin indekseihin. Niiden sisäl-tö kuitenkin vaihtelee ja vaikut-taan lopputulokseen. Kuntamaiseman mukaan par-haiten eli 72 prosentin tarkkuu-della asukaskohtaisia sote-menoja selittää Kelan ikävakioitu sairastavuusindeksi. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen THL:n vastaava yltää vain 52 prosenttiin, mutta silti sitä on käytetty pohjana esi-merkiksi kuntien valtionosuus-laskelmissa. Indeksien valintaa voi siis käyttää politiikanteon välinee-nä. ”Jos sote-ohjausta tehdään oikein, sitä ei voi tehdä indek-seillä”, Sitran ja Kuntamaise-man asiantuntija **Eero Väissi** sanoo.

EIJA MANSIKKAMÄKI

MTK: Lannanlevityksen kaltevuusraja 20 prosenttiin

Nitraattiasetukseen kaavail-lut lannanlevityksirajoitteet ovat liian tiukat, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskus-liitto MTK korostaa torstaina valmistuneessa, ympäristömi-nisteriölle toimittamassaan lausunnossa. Ympäristöministeriö esittää, että kuiva-ainepitoisuudeltaan alle 30-prosenttisten lantojen ja orgaanisten lannoitevalmistei-den käyttö olisi kielletty pello-lohkon osilla, joiden kaltevuus on vähintään 15 prosenttia. MTK esittää, että kaltevuus-raja nostetaan 20 prosenttiin. Sitä kaltevammillakin pello-

nosilla levityskiellon pitäisi koskea vain syyslevitystä ja vain vesistöihin rajoituttavia ja vesis-töihin päin viettäviä lohkoja. MTK:n mukaan ympäristö-ministeriön ehdotus vaikeuttaa tarpeettomasti lohkon mahdol-lisuuksia tuottaa tasalaatuinen sato. Vasta 20 prosentin kaltevuus on MTK:n mukaan merkittävä haitaten viljelytoimia ja lisäten syyshuuhtoutumisriskiä. Tämänhetkinen esitys vai-keuttaa tarpeettomasti lannoit-tamista lietteillä. Ne imeytyvät maahan ravinteineen usein te-hokkaammin kuin kuivatavara,

jos maan rakenteesta huolehdi-taan, lausunnossa todetaan. Keväällä levitetystä lannasta vapautuva tyyppi tulee kasvus-ton käyttöön kesän aikana. Siksi kaltevien peltöjen lannoitus-ta tulee rajoittaa vain syksyllä, MTK katsoo. Kevätlevitys on sallittava myös nestepitoisille lannoitteille. MTK arvostelee ympäristö-ministeriön esitystä tieteellisen perustelujen puutteesta. Ministeriö esimerkiksi toteaa, että kaltevuus vaikuttaa haih-dunnan riskiin, mutta ei perus-tele väitettä.

SATU LEHTONEN

Myyntimarjojen keruu ulkomaisten varassa

Kaupallinen metsämarjojen keruu suomalaisista metsistä on vankasti ulkomaisten poimijoi-den varassa. Maaseutuviraston (Mavi) teettämän tutkimuksen mukaan 78 prosenttia myyntiin tulleista metsämarjoista oli ul-komaalaisten keräämiä. Lapissa ulkomaisten kerääjien osuus kaupallisesta marjasadosta oli 90 prosenttia. Suomen metsistä kerättiin viime vuonna eniten myyntiin mustikkaa. Mustikkasato oli run-sas, vaikka satokausi alkoi myö-hään. Paras sato saatiin Lapissa, jossa kerättiin yli puolet kuuden miljoonan kilon mustikkapotista. Myös mustikan vienti ulkomaille kasvoi. Sen sijaan puolukkasato jäi keskinkertaiseksi, paikoin heikoksi. Puolukkaa kerättiin

myyntiin Mavin teettämän tut-kimuksen mukaan kolme miljoonaa kiloa. Vienti ei vetänyt, koska varastoissa oli vielä marjoja edel-liskesän huippusadon jäljiltä. Lakkaa kerättiin myyntiin lähes 162 000 kiloa. Muiden luonnonmarjojen keruu jäi vä-häiseksi. Metsäsienten sato jäi myös vaatimattomaksi useiden sienilajien osalta. Poikkeuksena oli herkkutatti, jota ehdittiin ly-hyen, mutta erittäin runsaan sadon aikana keräämään myyntiin lähes 370 000 kiloa. Suurin osa sadosta kerättiin Itä-Suomessa. Luonnonmarjojen poimin-tatuloja kertyi viime vuonna yhteensä lähes 15 miljoonaa eu-roa, josta mustikan osuus oli 10 miljoonaa euroa.

HANNA LENSU

UUTISTAUSTA

Kreikka hukkuu valtiosääntelyyn

Kreikan taloutta on yritetty uu-distaa viisi pitkää kriisin vuotta, ilman mainittavia tuloksia. Uudistamista on vaikeuttanut se tosiseikka, että Kreikan ta-lous toimii aivan eri tavalla kuin muualla Euroopassa. Esimer-kiksi rikkaiden verovapaus on ollut maan tapa vuodesta 1830. Talouden tehokkuudesta kertoo se, että teollisuusmai-den järjestön OECD:n mukaan Kreikka on sen jäsenmaista Meksikon jälkeen kaikkein korruptoitunein.

Valtiosääntely ylitse kaiken Kreikkaan tulee vähemmän ulkomaisia investointeja kuin mihinkään muuhun Euroopan valtioon. Yrityksen perusta-miseksi pitää selviytyä 3 000 valtion määräyksestä. Jokainen uusi operaatio firman toiminnassa edellyttää lupalapun hankkimista virastosta. Määräykset ovat usein keskenään ristiriidassa ja niiden soveltamista kontro-loivat mielivaltaisesti toimivat byrokraatit. Keski-suurelta yritykseltä kuu-luu Kreikassa 30 prosenttia kai-kesta työajasta viranomaisten lupien järjestelyyn. Esimerkiksi: suurien tavaroiden kuljetus on sallittua vain lisensoidulle kuljetusyritykselle. Yrittäjä tarvitsee eri lisenssin, jos hän kuormineen ajaa seu-urajan yli. Jos kuorma päätyy seuraavalle alueelle, tarvitaan lupa molemmilta alueviran-omaisilta. Lupalapun odotus voi kestää kolme viikkoa. OECD on laatinut listan, jonka mukaan kreikkalaisesta lupaviidakosta voisi ilman min-käänlaista haittaa poistaa 550 täysin tarpeetonta määräystä.

Klientti, suojeltu asiakas Kreikkalaiset puolueet ovat todellisuudessa maan talouden keskeisen toimintatavan, klientelisin sääteilyorgani-saatioita. Järjestelmä koostuu keskenään palveluksia vaihta-vista poliitikoista, virkamiehistä ja yrittäjistä.

Julkisissa virastoissa verkoston alipäälliköt, eli lupa-viranomaiset jakavat maksua vastaan palveluksia verkostonsa jäsenille, klienteille. Uuden yrityksen markkinoil-le pääsy on niin tarkkaan sää-deltyä, että paikallisen yrityksen ei tarvitse pelätä kilpailua. Jokaisella kreikkalaisella am-matinharjoittajalla tai yrittäjällä on oma pieni monopolinsa. Siitä hyvää yrittäjää luovuttaa osan monopoliasemansa tuotosta omalle virkamiehelleen. Esimerkiksi rakennusyrityttäjä saa kadunrakennusurakan virkamiehelle osoitettua maksua vastaan. Tien rakentamiseen käyte-tään huonoja materiaaleja, jotta säästyty rahaa yrittäjäksi urakan antaneen virkamiehen taskuun. Koska katu on huonosti ra-kennettu, on se viiden sadeku-u-roon jälkeen jälleen rikki. **Kohtalokasta verojen maksamiselle** Poliitiikan ja muun yhteiskunnan välinen suhde on Kreikassa myös toisenlainen kuin useim-missa Euroopan maissa. Vaikka Suomessa tai Saksassa hallitus välillä palvelee erityisryhmien etua, niin poliitikot tekevät samalla myös jotakin valtion parhaaksi. Kreikassa poliitikot palvelevat uskollisesti vain heitä rahoittaneita verkoston jäseniä. Siksi poliitikkojen halukkuus panna toimeen euroryhmän vaatimia rakenneuudistuksia on niin olematon. Kreikkalaisten halut maksaa veroja pysyvät pieninä. Miksi pitäisiikään maksaa? Poliitikot-han eivät tee mitään kansakun-nan parhaaksi. Ja tarvittavat julkisen vallan palvelut on jo turvattu voitelu-rahojen kautta.

JORMA MATTILA on Berliinissä työskentelevä ulkomaankirjeen-vaihtaja. mattila.press@gmail.com

Kunnollinen peittaus varmistaa viljan orastumisen

Siemeneksi tulee käyttää hyvin itävää ja elinvoimaista siementä. Siemenen kunto ja hyvä elinvoimaisuus ovat tärkeitä ominaisuuksia etenkin viileissä oloissa, joissa vilja itää ja orastuu hitaasti. Jotta kylvöt saataisiin ajoissa tehdyksi, täytyy kevätilviljat Suomessa kylvää melko kylmään maahan. Lisäksi säätyyppi saattaa olla koea kylvöjen aikaan ja jälkeenkin, mikä lisää haasteita orastumiselle.

Erilaiset itämistä heikentävät homesienet (mm. Fusarium-sienet) sietävät viileyttä, mikä on riski tasaisen oraan aikaansaamiseksi. Eräät Fusarium-lajit myös kasvavat siemenestä lähtien korren sisällä tupeissa olevaan tähkään asti. Oireena on, että tähkässä on kuolleita jyvii jo ennen kuin se on kunnolla tullut ulos tupesta.

Celest Trio on uusi nestemäinen valmiste viljan peittaukseen. Se on hyväksytty kaikille viljalajeille ja se tehoaa kaikkiin merkittäviin siemenlevittäisiin tauteihin. Celest Trio:n erityisvahvuus on sen erinomainen teho Fusarium-homesiin.

Celest Trio -peittaus:

- varmistaa tasaisen orastumisen myös haasteellisissa olosuhteissa
- hyvä teho Fusarium-homeisiin ehkäisee osaltaan tähkäfusarioosia
- varmistaa sadon hyvän laadun (esim. nokitaudit)

Arto Markkula / Syngenta Nordics A/S

Lue aina käyttöohjeet ja noudata niitä. Huomioi kaikki varoitussausekkeet ja -merkit.

Käyttöohjeet ja käyttö-turvallisuustiedotteet: www.agrimarket.fi www.syngenta.fi

AGRI MARKET

Tutustu kestotilaajan etuihin netissä: maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS

FJÄLL RAVEN

"Aarre löytyy siitä kohderyhmästä."

"Fjällräven tunnetaan laatumerkinä, ja siksi meille on tärkeää löytää sen ominaisuuksia arvostavat kuluttajat. Aarteen kautta saamme brändimme esille erilaisessa, juuri meille sopivassa kohderyhmässä. Ostovoimaiset metsänomistajat ja luonnossa liikkujat ovat joukko, jota on vaikea tavoittaa muualta. Juuri siksi Aarre täydentää niin hienosti Fjällrävenin mediakokonaisuutta. Meille se laatu on aina avainsana sekä tuotteessa että kohderyhmässä."

Jouni Rajala
Country Manager
Fenix Outdoor Finland Oy

Aarre
LEHTI METSÄSTÄ.

Kysy lisää ratkaisusta, jotka Aarre tarjoaa sinun tuotteellesi: myyntipäällikkö Taina Malinen, p. 044 500 5404 tai taina.malinen@viestilehdet.fi